

140 DE ANI DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC DE MARINĂ SUB SPIRITUAL ȘI SEMNUL LUI "MIRCEA CEL BĂTRÂN!"

Andrian MIHEI¹

¹PhD Professor, Naval Academy, Constanta, Romania

Istoria celor 140 de ani de învățământ românesc de marină începe cu anul 1872 prin înființarea Școlii Flotei la Galați care a reprezentat, în contextul creșterii rolului Flotei Militare și Civile ca factor de putere navală, primul pas spre instituționalizarea unor forme de instruire a cadrelor de marină. În această instituție s-au pregătit pe parcursul a doi ani de studiu ofițeri și subofițeri care au îndeplinit diferite funcții la bordul navelor Marinei Militare, ca și ale Flotei Comerciale Române.

Cu prilejul celebrării semicentenarului reanexării Dobrogei la țara mamă România, comandorul Negulescu Aurelian consemna în lucrarea “Dobrogea și Marea”:

“Răposatul și în veci neuitatul colonel Maican și-a dat seama încă deacum cincizeci de ani ce înseamnă Dobrogea pentru noi; și-a dat seama că, dacă un vapor se poate aduce în 24 de ore, - pentru formarea personalului e nevoie de decenii. Prima lui hotărâre a fost aducerea unui vas școală cu pânze: Mircea [1].

Pe marinarii făuriți în scotele lui Mircea societăți străine se bat, - fiindcă rar se găsesc aiurea marinari cari, pe lângă iscusință, să fie și disciplinați, ascultători, economi, sobri: firea românului dela țară trecut înalta școlă de educație civică, armata și cea umană, marea” [2].

Iar amiralul Eustațiu Sebastian [3] spunea “Numai navele cu pânze pot forma adeverați marinari”.

Ideea apariției unei școli superioare de profil a fost susținută multă vreme, iar materializarea a venit în anul 1909 prin înființarea Școlii Navale Superioare la Constanța. Începând cu anul 1910, denumirea școlii s-a schimbat în Școala Militară de Artilerie, Geniu și Marină, iar planul de învățământ a cuprins explicit disciplina “navigație”. După război, partea de marină s-a separat de Școala de artilerie și geniu.

“Școala navală Constanța s'a înființat la 1920, după ce s-a hotărât despărțirea școlii pregătitoare de ofițeri de marină de cea de artilerie. S'a ales această localitate pentru a găsi în întăul nostru port maritim atmosfera și mediul necesar formării numiților ofițeri.” [4].

În 1938 a fost înființată Secția Marină de Comerț, în cadrul aceleiași instituții. Necesitatea asigurării unor condiții optime de instruire practică a impus achiziționarea unei noi nave școală. Construit în perioada 1937-1939 la Șantierul Navale “Blohm & Voss” din Hamburg - Germania, Bricul “Mircea” a intrat în dotarea Marinei Militare Române la 17 mai 1939, fiind un velier cu trei catarge înalte de 44 de metri și 23 de vele ce însumează o suprafață de 1.750 mp. Bricul “Mircea” poartă cu cinste pavilionul național pe mărele lumii și a creat de-a lungul timpului un spirit care îi unește sub semnul său pe toți aceia care și-au desăvârșit ucenicia la bordul lui.

Începând cu anul 1948, Școala Navală primește numele de Școlile Marinei Militare, având în componere atât școala de ofițeri, cât și pe cea de maiștri militari. Din 1950, instituția devine Școala de Ofițeri de Marină, apoi din 1954 Școala Superioară de Ofițeri de Marină, moment în care a fost inclusă în sistemul învățământului politehnic românesc. În anul 1969, școala a primit numele voievodului Mircea cel Bătrân, iar în 1973 devine Institutul de Marină “Mircea cel Bătrân”.

După anul 1989, demersurile inițiate de conducerea

*“Învățătura trebuie să fie uneori un drum, întotdeauna un orizont”
(Nicolae Iorga)*

instituției s-au dovedit fructuoase prin înființarea Academiei Navale “Mircea cel Bătrân” ca instituție militară de învățământ superior de specialitate destinată pregătirii și perfecționării ofițerilor ingineri pentru Forțele Navale, dar și pentru Marina Comercială, prin Facultatea de Marină Militară [5] și Facultatea de Marină Civilă [6].

Spațiul educațional european convenit cu ocazia Acordului de la Bologna din 1999 pune în concordanță obiectivele învățământului de marină cu cerințele beneficiarilor Academiei, Ministerul Apărării Naționale și Autoritatea Navală Română, iar planurile de învățământ pe care Academia Navală “Mircea cel Bătrân” le pune în aplicare, răspund exigențelor Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare.

În același timp, calitatea de națiune membră a NATO a impus adaptarea planurilor de învățământ militar la cerințele de compatibilitate și interoperabilitate între aliați. Cei peste 15000 de ofițeri de marină civilă se ridică la nivelul de pregătire cerut de piața internațională a muncii, fapt atestat și de orientarea selectivă a companiilor maritime străine pentru recrutarea de personal navigant brevetat, provenit de pe băncile instituției. Numeroși licențiați ai acestei Academii au urcat pe cele mai înalte trepte în ierarhia militară și socială, devenind comandanți de armă, comandanți de unități, amirali, academicieni, oameni de știință sau comandanți de lungă cursă.

Obiectivele Academiei Navale “Mircea cel Bătrân” sunt: pregătirea ofițerilor-ingineri pentru nevoile Forțelor Navale și ale Poliției de Frontieră, pregătirea inginerilor și a inginerilor economiști pentru Marina Civilă și companiile de exploatare portuară și exploatare nave, pregătirea ofițerilor maritimi și fluviali pentru Marina Civilă, perfecționarea pregătirii personalului militar și civil prin forme ale învățământului postuniversitar, precum cursuri de masterat și cursuri de formare continuă profesională.

Evaluarea făcută de ARACIS [7] în anul 2009 a acreditat Academia Navală “Mircea cel Bătrân” ca o instituție cu „**grad ridicat de încredere**” cu toate programele de studii acreditate, iar ca o recunoaștere a calității învățământului și a nivelului ridicat al cercetării desfășurate, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a evaluat și încadrat Academia Navală în clasa „**universităților de educație și cercetare științifică**” în baza Legii Educației Naționale, iar programele de studii au fost ierarhizate în categorii superioare.

Asumarea misiunii de cercetare științifică obligă [8] Academia să creeze structuri tehnico-administrative care să faciliteze managementul activităților de cercetare și a proiectelor de cercetare-dezvoltare derulate. Pentru stimularea cercetării în domeniul naval, a promovării creșterii calității și a vizibilității internaționale, dar și pentru o mai bună folosire a resursei umane, a bazei materiale, financiare și informaționale, fuziunea prin absorbție a Centrului de Cercetare Științifică pentru Forțele Navale, dar și fuziunea prin reorganizare a Școlii de Aplicație a Forțelor Navale în cadrul Academiei Navale “Mircea cel Bătrân” ar duce la optimizarea proceselor academice și creșterea în ierarhia universitară, prin promovarea acesteia în prima clasă a “**universităților de cercetare avansată și educație**”.

Academia Navală a devenit, este și va rămâne un nume emblematic pentru școala superioară românească. Învățământul universitar de marină trebuie să reprezinte nu doar o prioritate a politicii interne, ci în contextul globalizării, să constituie un fenomen de care toate autoritățile din domeniu trebuie să țină seama și, totodată să susțină cooperarea unităților de învățământ de profil pentru impunerea unui înalt standard profesional în vederea creării unui brand al ofițerilor români de marină recunoscut la nivel mondial.

Trebuie să se acorde atenție deosebită calității pregătirii teoretice și practice a absolvenților astfel încât, pe lângă formarea profesională, școala să formeze caractere puternice care să poată face față solicitărilor unui domeniu extrem de dificil.

Pe de altă parte, poate că va veni un moment când politicul va înțelege că țara noastră are nevoie de o flotă și va lua măsurile adecvate pentru evitarea pierderii unei îndelungate tradiții în domeniu. Până atunci, însă, avem ofițerii de marină, recunoscuți și respectați oriunde s-ar afla, fiecare dintre ei reprezentând cu profesionalism învățământul și cultura românească de marină.

Mai mult ca niciodată, cuvintele comandoului Negulescu Aurelian rostite acum 84 de ani sunt de o reală actualitate.

“Din cele mai sus povestite, răsar ca învățăminte și pentru viitor:

1. *Nevoia reînverzării marinei comerciale cu vase care să o readucă la înălțimea meritată pe care o atinse înainte de război.*

2. *Nevoia înverzării marinei militare cu tot materialul flotant de care are nevoie.*

3. *Construirea unui vas școală mai mare, care ar face pe tot globul cunoscută țara și ar face ceea ce a făcut pe vremuri Mircea pentru țară. În toate aceste trei probleme prezentate Liga Navală Română are cuvântul și merită tot sprijinul.*

4. *Dar mai ales legătura, frăția între diferite ramuri de activitate care sunt în legătură cu apa: numai concentrarea forțelor poate duce la înfăptuirea mărețelor planuri înjghebate de înaintașii noștri atât de prevăzători.” [9]*

Sper ca autoritățile române să acorde atenția și resursele necesare dezvoltării continue a acestei instituții academice și totodată profesiei în sine, și nu în ultimul rând, protejării intereselor absolvenților Academiei în contextul globalizării activității de transport maritim.

“Națiunea care a avut Mare și a neglijat-o, s'a condamnat singură la moarte, la sinucidere”, - și noi vrem să trăim, trebuie să trăim, pentru împlinirea menirii noastre.[10]

Urez "cart bun inainte!" Academiei Navale "Mircea cel Bătrân" în formarea de viitori lupi de mare care să poarte cu mândrie imaginea României în lume și să reprezinte cu cinste și profesionalism învățământul universitar românesc de marină.

BIBLIOGRAFIE

1. Prima navă școală, bricul “Mircea” (1882-1939) construit în Anglia, era o corabie tip goeletă construită integral din lemn.
2. 1878-1928 DOBROGEA CINZECI DE ANI DE VIAȚĂ ROMÂNEASCĂ, partea a III a, DOBROGEA ȘI MAREA de Comandor Negulescu Aurelian, publicație tipărită cu prilejul semicentenarului reanexării Dobrogei, București, Cultura națională, 1928 – pag.365, reeditată Editura Ex Ponto, Constanța 2003.
3. Amiral român (1856-1943), fost comandant al primului bric “Mircea”
4. 1878-1928 DOBROGEA CINZECI DE ANI DE VIAȚĂ ROMÂNEASCĂ, partea a V a, ÎNVĂȚĂMÂNTUL PUBLIC ÎN DOBROGEA de Ioan Georgescu, Inspector-sef al Regiunii a X-a școlare Constanța, publicație tipărită cu prilejul semicentenarului reanexării Dobrogei, București, Cultura națională, 1928 – pag.696, reeditată Editura Ex Ponto, Constanța 2003.
5. FMM – Facultatea de Marină Militară înființată prin HG nr. 406 din 23 aprilie 1990 prin reorganizarea Institutului de Marină “Mircea cel Bătrân” în Academia Navală “Mircea cel Bătrân”.
6. FMC – Facultatea de Marină Civilă înființată prin HG 551 din 17 mai 1990, la cererea unor beneficiari interni și internaționali, cu scopul de a pregăti ingineri (ofițeri) maritimi, fluviali și ingineri exploatare portuară, pentru piața internă și internațională a muncii în domeniul transporturilor navale.
7. Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior.
8. Legea Educației Naționale, Legea nr. 1/2011, la Capitolul VIII, Art. 189 par.(2)
9. 1878-1928 DOBROGEA CINZECI DE ANI DE VIAȚĂ ROMÂNEASCĂ, partea a III a, DOBROGEA ȘI MAREA de comandor Negulescu Aurelian, publicație tipărită cu prilejul semicentenarului reanexării Dobrogei, București, Cultura națională, 1928 – pag.373, reeditată Editura Ex Ponto, Constanța 2003.
10. Idem.